

Tvärvillkor, minneslista

I minneslistan har vi sammanställt tvärvillkorens krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt de föreskrivna verksamhetskraven som gäller miljö, folkhälsa, växtskydd samt djurens hälsa och välbefinnande.

Alla krav som förtecknats i minneslistan gäller nödvändigtvis inte för din gård. Om du har följt tvärvillkoren borde svaret på varje påstående som rör din gård bli ”Så här görs på min gård”. Om det kommer svar i kolumnen ”Så här görs inte på min gård” uppfylls villkoren inte, och då är det frågan om en försummelse av tvärvillkoren. Korrigera dem så snart som möjligt.

Observera att du utöver minneslistan också ska läsa tvärvillkorsguiden där det som tas upp på minneslistan behandlas mer ingående. Guiden finns på adressen www.mavi.fi och www.evira.fi

Minneslistan ersätter inte guiden. Studera noga de krav som angetts i guiden så att du undgår påföljder för stöden.

Information om eventuella ändringar i tvärvillkoren ges årligen i tvärvillkorsguiden.

Krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Alla gårdar:

Så här görs på min gård	Så här görs inte på min gård
-------------------------	------------------------------

Vatten		
Jag ansöker om tillstånd att ta bevattningsvatten, om ett sådant krävs. Jag följer tillståndsvillkoren.		
Jag släpper inte ut sådana ämnen och grupper av ämnen i grundvattnet som är farliga för grundvattnet.		

Jordmån och kolförråd		
Jag håller en trädesåker täckt av växtlighet eller stubb. Jag förnyar växtligheten vid behov.		
På en trädesåker odlar jag vall-, vilt-, landskaps- eller ängsväxter eller blandade växtbestånd med dessa växter.		
Jag sår växtligheten på en trädesåker senast 30.6., om åkerskiftet inte redan tidigare har besåtts med vall.		
När jag sår växtligheten på en trädesåker använder jag en tillräcklig mängd frön av gräs-, vilt-, landskaps- eller ängsväxter så att växtligheten blir täckande.		
Jag håller trädesåkrar på grundvattenområden täckta av växtlighet.		

Vid sådd av en trädesåker på ett grundvattenområde använder jag en fröblandning där högst 20 procent av fröblandningens vikt utgör frö av klöverarter, vickerarter, blåusern, getruta, sötväppling och andra motsvarande kvävefixerande växter.		
Jag gör en notering i de skiftesvisa anteckningarna om innehållet i den fröblandning som använts vid sådd av min trädesåker på ett grundvattenområde		.
Jag hindrar ogräsen från att sprida sig på trädesåkern.		
Jag bekämpar ogräs på trädesåkern med växtskyddsmedel bara vid angrepp av svåra ogräs eller i samband med att växtligheten avslutas från och med 1.9.		
Ett skifte som jag första gången tar i odlingsbruk är täckt av växtlighet.		
Om jag avviker från kravet på växttäckning på en trädesåker på grund av en istandsättningsåtgärd av kortvarig natur (täckdikning, kalkning, grävning och rensning av utfallsdiken samt andra motsvarande åtgärder), avviker jag från kravet på växttäckning bara i den omfattning som istandsättningsåtgärden av kortvarig natur förutsätter.		
Mitt åkerskifte är i svartträda bara om jag förbättrar åkerns kulturtillstånd genom att bekämpa svåra ogräs, vidtar istandsättningsåtgärder av kortvarig natur, i situationer med force majeure eller en exceptionell omständighet eller när det finns något annat särskilt skäl för avvikelsen.		
Jag gödslar inte svartträda, stubbträda eller ettårig grönträda.		
Jag gödslar flerårig grönträda endast i samband med att den anläggs, gödselgivan på mineraljordar högst 80 kg N/ha och på organogena jordar högst 60 kg N/ha.		
Jag avslutar växtligheten på en trädesåker kemiskt eller mekaniskt tidigast 1.9.		
Jag avslutar växtligheten på en trädesåker tidigast 15.7., om jag besår området med gräsväxter eller växter som sås eller planteras på hösten. Då bearbetar och gödslar jag åkern i samband med sådden eller planteringen.		
Om jag uppger min trädesåker som träda som utgör ekologisk fokusareal enligt förgröningsstödet, avslutar och bearbetar jag växtligheten tidigast 15.8, om jag besår området med vallväxter eller växter som sås eller planteras på hösten. Då kan jag avsluta växtligheten på den träda som utgör ekologisk fokusareal på kemisk väg tidigast 15.7		
Invid vattendrag och utfallsdiken lämnar jag en obearbetad minst 1 meter bred ren där jag inte sprider vare sig gödselmedel eller växtskyddsmedel.		
Jag bekämpar ogräs på dikesrenarna som punktbekämpning med växtskyddsmedel bara vid svåra ogräsangrepp.		
Jag sår gräsväxtlighet på dikesrenen genast när förhållandena medger det, om växtligheten på dikesrenen skadas eller förstörs.		
Jag odlar åkern och arealen för permanenta grödor enligt god jordbrukarsed med hänsyn till förhållandena på orten.		
Jag odlar åkern och arealen för permanenta grödor på ändamålsenligt sätt. Jag bearbetar, gödslar och sår eller planterar på ändamålsenligt sätt, så att jag åstadkommer jämn groning och ett jämnt växtbestånd.		
Jag använder mig av odlingsväxter och sorter som lämpar sig för området.		
Jag sår eller planterar plantor på skiftet senast 30.6.		
Jag sår en förgröda på skiftet senast 30.6., om det odlas trädgårdsväxter på skiftet. (Undantag: Om jag planterar sallatsväxter, kinakål, blomkål, broccoli, spenat eller dill behöver inte heller förgrödan sås före utsatt datum).		
Jag planterar ett tillräckligt antal plantor av bär och fruktväxter per hektar.		
Jag kan gödsla de permanenta gräsmarkerna och de permanenta gräsvallarna på ändamålsenligt sätt.		
Jag kan förnya växtligheten på permanenta gräsmarker och permanenta betesmarker vid behov genom bearbetning och sådd av frön av gräs- och vallfoderväxter.		

Om jag använder permanent betesmark eller permanent gräsmark för betesgång säkerställer jag att markytan förblir täckt av växter och att ingen erosion uppkommer.		
Om jag slår permanent betesmark eller permanent gräsmark beaktar jag skyddet av vilda fåglar och däggdjur vid slåttern.		
Jag sköter växtskyddet på odlad jordbruksmark med hjälp av växtföljd, mekaniskt, biologiskt eller kemiskt.		
Jag arbetar så att det är möjligt att producera en bärnings- och marknadsduglig skörd.		
Om jag inte bär skörd på jordbruksmark, hanterar jag den växtlighet som jordbruksmarken producerar så att det också följande år är möjligt att anlägga ett växtbestånd eller producera en bärnings- och marknadsduglig skörd på jordbruksmarken.		
Jag bränner stubb på åker endast i undantagsfall (om det är nödvändigt med tanke på genomförandet av sådden eller bekämpningen av ogräs eller skadedjur).		
Jag bekämpar flyghavre antingen kemiskt, mekaniskt, genom plockning eller med andra åtgärder enligt lagen om bekämpning av flyghavre.		
Jag följer den behöriga myndighetens anvisning och plan för bekämpning av flyghavre.		
Jag bekämpar jätteloka, tromsöloka och bredloka på jordbruksmark antingen kemiskt, mekaniskt, genom plockning eller med andra åtgärder.		

Landskap

Jag har bevarat trädgrupper och enskilda träd som är skyddade enligt 29 § 1 mom. 9 punkten i naturvårdslagen (1096/1996) eller enligt 5 § 8 punkten i Ålands landskapsförordning (1998:113) om naturvård, om de växer på en areal om högst 0,2 hektar på ett basskifte som är på jordbruksmark på en dikesren på ett basskifte eller i området mellan angränsande basskiften. Jag har inte beskurit träden under fåglarnas häckningstid.		
Jag har bevarat sådana högst 0,2 hektar stora naturminnesmärken som avses i 23 § i naturvårdslagen (1096/1996) eller i 6 § i Ålands landskapslag (1998:82) om naturvård, om de finns på ett basskifte, på en dikesren på ett basskifte eller i ett område mellan angränsande basskiften. Jag har inte beskurit träden under fåglarnas häckningstid.		

FÖRESKRIVNA VERKSAMHETSKRAV Hantering av stallgödsel och gödselmedel

Alla gårdar:

Jag sprider gödselmedlen på åkern så att det inte sker avrinning till vattendrag och så att det inte finns risk för alvförtätning.		
När jag gödslar beaktar jag genomsnittlig skördenivå, odlingszon, växtföljd, växelbruk och jordart.		
Jag sprider gödselmedel på åkern enbart under perioden 1.4. - 31.10.		
Jag sprider inte gödselmedel på snötäckt, frusen eller vattenmättad mark.		
Jag sprider inte gödselmedel närmare än fem meter från ett vattendrag.		
Jag följer de tillåtna maximala mängderna lösligt kväve.		
Om den maximala mängden lösligt kväve överstiger 150 kg/ha om året delar jag upp mängden på minst två omgångar och tiden mellan spridningarna är minst två veckor.		
Jag beaktar mängden lösligt kväve som spridits på hösten i sin helhet som en del av gödslingen av följande gröda.		

Jag för årlig bok över gödslingen. Min bokföring innehåller uppgifter om:		
<ul style="list-style-type: none"> mängden stallgödsel och organiska gödsel­fabrikat och kvävegödsel­medel som använts för näringstillförsel på åkrarna samt om deras innehåll av lösligt kväve och totalkväve skördenivåerna tidpunkterna för spridning av stallgödsel eller organiska gödsel­fabrikat på åkern. 		

Gårdar som håller husdjur eller som tar emot stallgödsel eller organiska gödsel­fabrikat		
I lagringsutrymmet för stallgödsel på min gård ryms den stallgödsel som ansamlats under en 12-månadersperiod.		
Om jag avviker från kravet på gödselstad beror det på något av följande godkända skäl:		
<ul style="list-style-type: none"> Jag lagrar stallgödsel i jordbrukarnas gemensamma gödselstäder Jag beaktar ströbäddarna i lösdrifts­stall vid dimensioneringen av gödselstaden Jag beaktar den stallgödsel som blir kvar på betet under samma betessäsong vid dimensioneringen av gödselstaden För nötkreatur, bortsett från nötkreaturslag som föds upp utomhus året om, beaktar jag dock den stallgödsel som blir kvar på betet under högst 4 månader Jag överlåter stallgödsel till sådana som lagrar stallgödseln på vederbörligt sätt i gödselstad Jag överlåter gödseln till en som drar nytta av den och som kan ta emot den med stöd av tillstånd som beviljats enligt 27 § i miljöskyddslagen. 		
Om det på min gård ansamlas eller lagras högst 25 m ³ torrgödsel om året, kan jag i stället för i en gödselstad lagra stallgödseln på ett tätt flak eller ett motsvarande underlag som står under tak eller som täcks med en presenning.		
Om jag har tagit emot stallgödsel och lagrar den har gården en gödselstad som är dimensionerad enligt den mängd som tas emot årligen.		

Lagring av torrgödsel vid exceptionella situationer		
Jag lagrar torrgödsel, vars torrsubstanshalt är minst 30 %, i stack bara av arbetstekniska (t.ex. menföre) eller hygieniska (konstaterat av veterinär) skäl.		
Jag anlägger gödselstacken tidigast 1.2.		
Jag förvarar stallgödsel i stack bara under perioden 1.2. - 31.10.		
Jag sprider stallgödseln under året för anläggande av stacken, under perioden 1.4. - 30.10.		
Jag anlägger gödselstacken så att den inte orsakar förorening eller risk för förorening av vattendrag.		
Jag anlägger ingen gödselstack på grundvattenområden eller områden som översvämmas.		
Jag placerar stacken på ett bärande åkerområde och på en sluttande åker nära den övre kanten.		
Jag placerar stacken på mer än 100 meters avstånd från ett vattendrag, ett utfallsdike eller en brunn för hushållsvatten och på mer än fem meters avstånd från ett dike.		
Jag breder ut ett lager på minst 20 centimeter som binder vätska som botten för stacken och täcker stacken med en tät presenning.		
Jag avlägsnar snön från platsen för stacken och formar underlaget så att vätska inte rinner ut i miljön.		
I en och samma stack placerar jag den mängd stallgödsel som ska spridas på minst en hektar.		
I en och samma stack placerar jag högst den mängd stallgödsel som ska spridas på hela skiftet.		

Jag placerar en gödselstack på samma plats tidigast efter två mellanår.		
---	--	--

Konstruktionskrav		
Lagringsplatser för stallgödsel och oförpackade organiska gödselmaterial, gödselrännor och övriga konstruktioner som är avsedda för lagring av gödsel är vattentäta.		
Jag säkerställer att konstruktioner och anläggningar är sådana att ingen vätska kommer ut i miljön vid flytt och hantering av stallgödsel eller vid tömning av lagringsplatsen.		
Jag lastar på underlag med tät botten (övergångsperiod, kravet ska uppfyllas 1.1.2016)		
Mina permanenta utfodrings- och dricksplatser är täckta och har tät botten och den stallgödsel som ansamlas där avlägsnar jag tillräckligt ofta (övergångsperiod, kravet ska uppfyllas 1.1.2016).		
Rastgårdar och rasthagar som i funktionellt hänseende finns i närheten av djurstallar behöver inte vara täckta.		
Jag sköter rasthagarna så att det inte kommer ut näringsutsläpp i yt- och grundvatten.		
Jag samlar upp pressvätska från beredning av ensilage och lagrar den i en tät behållare, eller för den till ett reningsverk för att behandlas.		

Användning av gödselmedel		
Jag sprider gödselmedlen på åkern så att det inte sker någon avrinning i vatten och så att det inte finns någon risk för alvförtätning.		
Vid gödslingen beaktar jag genomsnittlig skördenivå, odlingszon, växtföljd, växelbruk och jordart.		
Jag sprider gödselmedel på åkern bara under perioden 1.4. - 31.10.		
Jag sprider inte gödselmedel på snötäckt, frusen eller vattenmättad mark.		
Stallgödsel som spridits ut på åkern och organiska gödselmaterial bearbetar jag in i jorden inom ett dygn från spridningen (spridning över växtbeståndet är tillåten med slangspridare eller genom bredsåning).		
På åkerskiften där växttäckningen hålls över vintern sprider jag stallgödsel och organiska gödselmaterial från och med 15.9. endast genom placering, om det inte gäller spridning av stallgödsel före sådd av växter som sås på hösten.		
Jag gödslar inte närmare ett vattendrag än fem meter.		
På den följande fem meters zonen från vattendraget sprider jag stallgödsel och organiska gödselmaterial genom placering, eller bearbetar åkern inom ett dygn från spridningen.		
På delar av åkerskiften där lutningen är minst 15 procent sprids flytgödsel, urin och flytande gödselmaterial endast genom placering. Andra gödselmaterial och organiska gödselmaterial som jag sprider på sluttande delar av skiftet bearbetar jag in i jorden inom tolv timmar efter spridningen.		
Vid användningen av pressvätska från ensilage och avrinningsvatten från rasthagar följer jag samma bestämmelser som vid användningen av stallgödsel och organiska gödselmaterial.		

Kvävegödselmängder		
Mängden totalkväve i stallgödsel från produktionsdjur och organiska gödselmaterial som innehåller stallgödsel som jag sprider årligen är högst 170 kg/ha.		
Jag följer de tillåtna maximala mängderna lösligt kväve.		
Om den maximala mängden lösligt kväve överstiger 150 kg/ha om året delar jag upp mängden på minst två omgångar och tiden mellan spridningarna är minst två veckor.		

Från 1.9. är mängden lösligt kväve i stallgödsel från produktionsdjur och i organiska gödselafabrikat som jag sprider högst 35 kg/ha.		
Jag beaktar mängden lösligt kväve som spridits på hösten i sin helhet som en del av gödslingen av följande gröda.		

Bestämning av stallgödselns näringshalt		
Jag låter utföra en stallgödselanalys med fem års mellanrum.		
I min stallgödselanalys bestäms halterna lösligt kväve, totalkväve och totalfosfor i stallgödseln.		
Jag planerar gödslingen på basis av stallgödselanalysen eller tabellvärdena.		
Jag sparar uppgifterna i stallgödselanalysen och varudeklarationerna för organiska gödselafabrikat.		

Bokföringsskyldighet		
Jag för årlig bok över gödslingen. I min bokföring ingår uppgifter om:		
<ul style="list-style-type: none"> mängden stallgödsel och organiska gödselafabrikat samt kvävegödsel som använts för tillförsel av näringsämnen på åkrarna samt det lösliga kvävet och totalkvävet i dem skördenivåerna tidpunkterna då stallgödsel eller organiska gödselafabrikat har spridits på åkrarna. 		

Naturskydd

Alla gårdar:		
Jag har inte skadat eller förstört naturtyper som ligger till grund för valet av ett Natura 2000 -område (bilaga I till habitatdirektivet).		
Jag har inte skadat eller dödat arter som ligger till grund för valet av ett Natura 2000 -område (bilaga II till habitatdirektivet).		
Jag har inte skadat fågelarter som ligger till grund för valet till nätverket Natura 2000 eller fåglarnas livsmiljöer		
Jag har inte skadat andra livsmiljöer som är viktiga för fåglarna (inrättade skyddsområden och fågelvattenobjekt)		
Jag har gjort en anmälan till NTM-centralen om planerade åtgärder som avsevärt kan försämra de naturvärden som ligger till grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000.		
Om NTM-centralen förbjuder att åtgärden vidtas eller begränsar den inom 30 dygn från det att anmälan inkom, följer jag beslutet.		
På min gårds jordbruksmark följer jag de fridlysningsbestämmelser och beslut om ett naturskyddsområde som i synnerhet gäller skyddade fågelarters livsmiljöer.		
Jag vidtar inga åtgärder som äventyrar naturskyddets syfte på min gårds jordbruksmark som ingår i ett av statsrådet godkänt naturskyddsprogram.		

Växtskyddsmedel		
God växtskyddspraxis har följts på min gård.		
Bara växtskyddsmedel som är godkända i Finland har använts inom växtskyddet på min gård.		

På min gård har växtskyddsmedel använts korrekt med iakttagande av förpackningsmärkningarna.		
Jag har förvarat växtskyddsmedlen åtskilt från livsmedel och foder, utom räckhåll för barn samt enligt anvisningarna på förpackningen.		
Jag har fört bok över användningen av växtskyddsmedel och förvarat bokföringen så länge som lagstiftningen förutsätter.		

Foder		
Jag har lagrat och hanterat avfall, farliga ämnen, växtskyddsmedel, biocider, utsäde, gödselmedel och läkemedelsfoder korrekt, åtskilt från foder och djurhållningsplatser.		
Jag har inte använt förbjudet animaliskt protein i djurfoder och vid utfodring av djur.		
Jag har med hjälp av märkningarna på foder, vid framställning, förvaring och utdelning av foder, säkerställt att vart och ett djurslag får enbart foder innehållande animaliskt protein avsett för detta djurslag.		
Jag har använt fodertillsatser rätt och beaktat eventuella karenstider vid foderanvändningen.		
Jag har skött om fodersäkerheten för foder som överlåtits från gården och foder som getts till livsmedelsproducerande djur på gården.		
Om ett producerat, framställt, importerat eller distribuerat foder inte har varit säkert, har jag vidtagit åtgärder för att dra bort detta foder från utfodringen av djur och från marknaden och meddelat om saken till Evira.		
Jag har fört bok över foder som skaffats till och överlåtits från gården samt foder som producerats och använts på gården.		
Jag har fört bok över användningen av växtskyddsmedel och biocider, dvs. bekämpningsmedel mot skadliga organismer, som garanterar fodersäkerheten.		
Jag har förvarat foderbokföringen, bokföringen över användningen av växtskyddsmedel och biocider samt resultaten från prov tagna av foder den tid som lagstiftningen kräver.		
De foder som används på gården har jag skaffat från en registrerad eller godkänd foderföretagare.		
Jag har registrerat mig som primärproducent av foder när det odlas växter till foder, blandas till foderblandningar eller utfodras livsmedelsproducerande djur på min gård.		

Livsmedel		
Gemensamma krav som gäller livsmedelshygien på primärproduktionsställen (1)		
Kommunens livsmedelstillsynsmyndighet har kännedom om den primärproduktion av livsmedel som jag bedriver.		
Jag för bok över primärprodukter som levererats från gården för att användas som livsmedel för att garantera att produkterna kan spåras. Jag förvarar bokföringen på gården minst ett år.		
Om jag har misstänkt att ett livsmedel som jag producerat inte är säkert, har jag meddelat om detta till livsmedelstillsynsmyndigheten och vid behov börjat återkalla en redan överlåtten produkt.		
Jag för bok över prover, undersökningar och resultat som är av betydelse för livsmedelssäkerheten. Jag förvarar bokföringen på gården minst 5 år.		
Jag lagrar och hanterar avfall och farliga ämnen så att jag förhindrar att livsmedel kontamineras.		
Om jag upptäcker eller om det upptäcks problem på min gård som inverkar på livsmedelssäkerheten, vidtar jag lämpliga åtgärder för att avhjälpa situationen.		

Livsmedel

Krav som gäller växtproduktion (förutom de gemensamma kraven) (2)

Jag använder biocider (t.ex. bekämpningsmedel mot skadliga organismer) korrekt och för bok över användningen av dem. Jag förvarar bokföringen på gården minst 5 år.		
Jag använder växtskyddsmedel korrekt och för bok över användningen av dem. Jag förvarar bokföringen på gården minst 5 år.		
Jag säkerställer regelbundet, minst vart tredje år, kvaliteten på det vatten som används för bevattning av växtdelar som äts som sådana och för rengöring och nedkylning av växtdelar som är avsedda som livsmedel. Jag förvarar analysresultaten på gården minst 5 år.		

Livsmedel

Krav som gäller animalieproduktion (förutom de gemensamma kraven) (3)

Jag vidtar de åtgärder som behövs för att förhindra spridningen av smittsamma sjukdomar som överförs från livsmedel till människor (exempelvis karantän för köpta djur)		
För att garantera att livsmedlen kan spåras för jag bok inte bara över animaliska primärprodukter utan också över djur som förs in till gården och djur som levereras från gården för att användas som livsmedel. Jag förvarar bokföringen på gården minst ett år.		
Jag för bok över kontroller som har betydelse för livsmedelssäkerheten (till exempel kontroller av ladugårdshygien och kontroller i samband med salmonellaövervakningen). Jag förvarar bokföringen på gården minst 5 år.		
Till produktionsdjur ger jag bara läkemedel som är tillåtna i Finland och enligt givna instruktioner.		
De medicinerade djuren eller djurgrupperna kan identifieras ända till karenstidens utgång.		
Min bokföring över läkemedel och foderläkemedel som getts till produktionsdjuren följer gällande bestämmelser och jag förvarar bokföringen på gården 5 år.		
Jag har följt de karenstider som fastställts för läkemedlen när jag levererar djur eller animaliska produkter som livsmedel.		

Livsmedel

Särskilda krav för mjölkproduktion (förutom de gemensamma kraven och kraven för animalieproduktion) (4)

Jag håller djuren rena och de har inga sjukdomar eller fel som försämrar mjölkens hygieniska kvalitet.		
Jag isolerar ett djur som är sjukt eller som misstänks vara sjukt och isoleringen förhindrar effektivt de skadliga effekterna på mjölk från andra djur.		
Jag har skyddat förvaringsutrymmena för mjölk mot skadedjur.		
Jag har avskilt mjölkrummet från djurhållningslokalerna eller andra lokaler från vilka smuts kan överföras till mjölkrummet (ett mellanrum och två dörrar eller med en dörr, och luftströmmen går från det rena mot det smutsiga utrymmet).		
I mjölkrummet gör jag inget annat än hanterar mjölk och redskap och utrustning som behövs vid hanteringen av mjölk.		
De ytor som kommer i kontakt med mjölk och råmjölk på min gård är enkla att rengöra och av slätt, tvättbart och giftfritt material.		
Jag tvättar de ytor som kommer i kontakt med mjölk och råmjölk och desinficerar dem vid behov efter användningen. Jag håller lokaler och anordningar rena.		
Innan mjölkningen inleds kontrollerar jag att spenarna, juvren och områdena kring dem är rena. Jag iakttar god mjölkkningshygien.		

Produkter för spendoppning använder jag endast omedelbart efter mjölkningen.		
Jag byter silfilter i mjölkkningsutrustningen innan mjölkningen inleds och vid behov under mjölkningen.		
Jag mjölkar mjölken från sjuka djur och mjölk innehållande läkemedelsrester så att den inte blandas med mjölk från andra djur.		
Vid förvaring och förflyttning av mjölk iakttar jag temperaturer enligt författningarna och för bok över dem. Jag förvarar bokföringen på gården minst ett år.		
Jag försäkrar mig om att mjölkmaskinen är i gott skick genom att utföra service på den och testa den enligt behov och med regelbundna intervall. Jag förvarar intygen på gården minst fram till följande service och testning.		
Jag säkerställer regelbundet, minst vart tredje år, kvaliteten på det vatten som används för rengöring och sköljning av ytor som kommer i kontakt med mjölk. Jag förvarar analysresultaten på gården minst 5 år.		
Jag för bok över hur den automatiska mjölkkningsutrustningen fungerar och över uppföljningen av spentvätten. Jag förvarar bokföringen på gården minst ett år.		

Livsmedel

Särskilda krav för äggproduktion (förutom de gemensamma kraven och kraven för animalieproduktion) (5)

Jag förvarar äggen rena, torra och skyddade mot lukter och stötar samt mot direkt solljus.		
Jag säkerställer regelbundet, minst vart tredje år, kvaliteten på det vatten som används för rengöring av ägg som levereras som råvara för äggprodukter.		
Jag för bok över de undersökningar och kontroller som ingår i det program för salmonellaövervakning som jag följer och skickar uppgifterna om dem till äggpackeriet. Jag förvarar bokföringen på gården minst 5 år.		

Märkning och registrering av djur

Jag har registrerat mig som djurhållare av det berörda djurslaget hos landsbygdsnäringsmyndigheten i min egen kommun.		
Mina djur finns på en registrerad djurhållningsplats som har ett djurhållningsplatsignum.		
Mina djur är märkta enligt bestämmelserna för vart och ett djurslag.		
Jag har gjort registeranmälningarna enligt djurslag inom ramen för anmälningstiderna.		
Mina djurförteckningar enligt djurhållningsplats är uppdaterade.		
Jag har gjort anmälningarna om djurantal för svin enligt bestämmelserna.		

Djursjukdomar

Om jag importerar får, getter eller deras könsceller eller embryon från utlandet, eller exporterar sådana till EU-länder, kontrollerar jag att villkoren som gäller scrapie fylls.		
Om jag importerar nötkreatur från länder utanför EU, kontrollerar jag att TSE-villkoren fylls.		
Jag anmäler misstanken av en TSE-sjukdom utan dröjsmål till kommunalveterinären.		

Djurens välbefinnande

Krav som gäller alla produktionsdjur (Nötkreatur, svin, får, getter, hjortar, strutsdjur, hönor, hästar, bison i hägn, pälsdjur, ankor, gäss, kalkoner)

Kraven på utrymme på djurhållningsplatsen uppfylls (t.ex. tillräckligt med utrymme).		
Luftkvaliteten och fuktigheten på djurhållningsplatsen är lämpliga (gäller inte pälsdjur).		
Det finns beredskap mot störningar i ventilationen (svin, hönor, hästar, ankor, gäss, kalkoner).		
Belysningen på djurhållningsplatsen är lämplig.		
Temperaturen på djurhållningsplatsen är lämplig (nötkreatur, svin, får, getter, strutsdjur, hönor, hästar, kalkoner).		
Kraven på vattning och utfodring av djuren uppfylls.		
Djuren är vederbörligt skyddade mot dåliga väderförhållanden.		
Sjuka och skadade djur sköts om på vederbörligt sätt.		
Kraven på uppbinding av djur uppfylls (kalvar, svin, får, getter).		

Dessutom finns krav för olika djurslag (1-6)

Nötkreatur (1)

Kalvarna inspekteras minst två gånger om dagen.		
Kalvar i ensamboxar kan se och röra vid andra kalvar.		
Kalvar som är äldre än 8 veckor hålls i gruppboxar.		
Nötkreaturen har en lämplig liggplats.		
Kalvar som är yngre än 2 veckor har en väl ströad liggplats.		
Kraven på bås uppfylls.		

Svin (2)

Kraven som gäller spaltgolv av betong i svinstallar uppfylls.		
Suggor och gyltor föds upp i grupp.		
Smågrisarna har ett torrt och lämpligt liggområde med helt golv.		
Smågrisarna skyddas för suggan i grisningsboxarna.		

Svinen kan se andra svin.		
Det finns tillgång till material att böka i och undersöka.		
Bullernivån i svinstallet är tillräckligt låg.		
Galtgrisar kastreras endast när de är yngre än 8 dagar.		

Hönor (3)

Hönorna kan inspekteras utan besvär.		
Hönorna har lämpliga sittpinnar.		
Kraven som gäller höornas reden uppfylls.		
Hönorna har strö att picka och sprätta i.		

Pälsdjur (4)

Utrymmen och anordningar hålls rena och desinficeras i tillräcklig utsträckning.		
--	--	--

Strutsdjur (5)

Elektriska ledningar ska vara utom räckhåll för fåglarna.		
---	--	--

